

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO :2014/896
KARAR TARİHİ:05/02/2015

TAVSİYE KARARI

- ŞİKAYETÇİ** : F.G.
- ŞİKAYET EDİLEN İDARE** : **1-Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu(BDDK) (Re'sen)**
2-İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü
- ŞİKAYETİN KONUSU** : Şikayetçi, İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu Kararı gereğince, kurum personeline 31/03/2011 tarihinde temettü ödendiğini, ancak aradan 2 yıldan fazla bir süre geçtikten sonra ödenen temettü tutarının faizi ile birlikte kuruma geri ödenmesinin istenildiğini ve bu durumun haksızlık olduğunu belirterek idarenin bu işleminin iptal edilmesini talep etmektedir.
- ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ** : 04/03/2014

I. USÛL

A. Şikâyet Başvuru Süreci

1) Şikayet başvurusu, Kurumumuza posta yolu ile gönderilen ve 04/03/2014 tarih ve ... sayılı evrak numarası ile kayıt altına alınan, gerçek kişiler için şikayet başvuru formu vasıtasıyla yapılmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/3/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiştir.2014/896 şikayet sayılı Tavsiye Karar Önerisiyle Kamu Başdenetçisi' ne sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2)Yapılan ön inceleme neticesinde şikâyet konusunun, Kurumumuzun görev alanına girdiği, şikayetçinin şikayet konusuyla ilgili 08/10/2013 tarihinde Kurumumuza başvurduğu ve

başvurusunun, idari başvuru yolları tüketilmediği gerekçesiyle 12/11/2013 tarihli Gönderme Kararı ile İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğüne iletildiği, ancak İdarece verilen cevabı yeterli bulmayan şikâyetçinin 04/03/2014 tarihinde tekrar Kurumumuza başvuruda bulunduğu ve şikâyetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, idari başvuru yollarının tüketildiği, şikâyetin süresinde yapıldığı ve diğer ön inceleme konularında da herhangi bir eksiklik bulunmadığı, bu nedenle şikâyetin inceleme ve araştırmasına engel bir durumun bulunmadığı tespit edilmiştir. Yine İller Bankası banka statüsünde olup, BDDK, ilgili ve ilişkili olduğundan re'sen inceleme ve araştırmada taraf olarak gösterilmesi gerekmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikâyetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikâyetçi, başvurusunda; **İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu Kararı gereğince, kurum personeline 31/03/2011 tarihinde temettü ödendiğini, ancak aradan 2 yıldan fazla bir süre geçtikten sonra ödenen temettü tutarının faizi ile birlikte kuruma geri ödenmesinin istenildiğini ve bu durumun haksızlık olduğunu** belirterek idarenin bu işleminin iptal edilmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikâyete İlişkin Açıklamaları

- 4) Kurumumuz tarafından 2014 tarih ve ... sayılı yazıyla, İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünden konuya ilişkin bilgi ve belgeler talep edilmiştir.
- 5) Kurumumuza, İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından 2014 tarihli ve sayılı yazı ile cevap verilmiştir. İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından gönderilen cevabi yazının tetkikinde;
- 6) İllbankın 16/03/2011 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında, 2010 yılı faaliyetleri sonunda oluşan karın %5 'inin personele temettü olarak 31/12/2011 tarihine kadar Yönetim Kurulunun uygun gördüğü tarihte dağıtılmasına" gündemin 7 nci maddesinde görüşülerek karar verildiği,
- 7) Yönetim Kurulunun 24/03/2011 tarih ve 12/141 sayılı Kararı ile "Genel Müdürlük Makamınca belirlenecek tarihte, Bankanın 2010 yılı safi karının %5'inin Yönetim Kurulu üyeleri ve personele, Genel Müdürlük Makamınca belirlenecek unvan grupları çerçevesinde dağıtım yapılmasına ve yapılacak işlemler hususunda Genel Müdürlük Makamının yetkili kılınmasına" karar verildiğinden, Genel Müdürlük Makamının 29.03.2011 tarih ve 13232 sayılı Olurları gereğince Bankanın personeline (emekli, istifa, nakil, ölüm vb. nedenlerle Bankadan ayrılmış olanlar dahil) 2010 yılı içinde Bankada fiilen çalıştıkları günlerle orantılı olarak ödeme yapıldığı,
- 8) Ancak, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına hitaben yazmış olduğu 20/01/2012 tarih ve 642 sayılı yazıda; Anayasanın 128 inci maddesinin ikinci fıkrasında, " Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir" hükmünün yer aldığından bahisle, Devlet memurlarına herhangi bir ödemede bulunulabilmesi için, bunun ya kanunda ya da kanunun açıkça bir ücret ödenebilmesinin belirlenmesi konusunda verdiği yetkiye dayanılarak çıkarılacak diğer mevzuatta düzenlenmiş olması gerekmektedir. İller Bankası Anonim Şirketi Genel

Müdürlüğünde, memur unvanlı kadrolarda görev yapmakta iken 6107 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi ile 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi hükmü uyarınca diğer kurum ve kuruluşlara nakledilmiş olan personele ödenemeyeceği, sözleşmeli personel olarak istihdam edilenlere ise; aylık, ücret, her türlü sosyal yardım, zam, tazminat, ödenek veya diğer adlar altında yapılan bütün ödemelerin aylık ortalaması, Yüksek Planlama Kurulunca banka için tespit edilecek üst sınırı aşmayacak şekilde ödenebileceği ..." belirtilerek, temettü dağıtımına ilişkin olarak ilgililere yapılmış hatalı ödemelerin geri alınması ve neticeden Bakanlıklarına bilgi verilmesinin istendiği,

9) Bankanın menfaatlerinin korunması açısından Yönetim Kurulunun 02/05/2013 tarih ve 24/426 sayılı Kararı ile, Maliye Bakanlığı yazısı doğrultusunda, Genel Müdürlük Makamının 29/03/2011 tarih ve 13232 sayılı Olurları ile ödenen temettünün, 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi hükmü uyarınca diğer kurum ve kuruluşlara nakledilmiş olan Banka Personeli ile Hizmet Sözleşmesi imzalamadan bankadan ayrılan personelden, geri alınmasına karar verildiği ve karar doğrultusunda işlemler tesis edildiği, hususları belirtilmiştir.

C. Olaylar

10) Şikayetçi F.G., İller Bankası ... Bölge Müdürlüğünde Şef olarak görev yapmakta iken, söz konusu bankanın statüsünü değiştirerek Anonim Şirket olarak yeniden yapılandırılan 6107 sayılı Kanun gereğince, sözleşmeli olarak çalışmayı kabul etmeyerek nakle tabi personel kapsamında Devlet Personel Başkanlığı kanalıyla 2011 tarihinde Valiliğine memur olarak atanmıştır.

11) Banka tarafından 16/03/2011 tarihinde yapılan genel kurul toplantısında, 2010 yılı faaliyetleri sonunda oluşan karın %5 'inin personele temettü olarak 31/12/2011 tarihine kadar Yönetim Kurulunun uygun gördüğü tarihte dağıtılmasına karar verilmiştir. Banka Yönetim Kurulunun 24/03/2011 tarih ve 12/141 sayılı Kararı ile Genel Müdürlük Makamınca belirlenecek tarihte, Bankanın 2010 yılı safi karının %5'inin Yönetim Kurulu üyeleri ve personele, Genel Müdürlük Makamınca belirlenecek unvan grupları çerçevesinde dağıtım yapılmasına ve yapılacak işlemler hususunda Genel Müdürlük Makamının yetkili kılınmasına karar verilmiş olup, Genel Müdürlük Makamının 29/03/2011 tarih ve 13232 sayılı Olurları gereğince Banka personeline (emekli, istifa, nakil, ölüm vb. nedenlerle Bankadan ayrılmış olanlar dahil) 2010 yılı içinde Bankada fiilen çalıştıkları günlerle orantılı olarak 31/03/2011 tarihinde ödeme yapılmıştır.

12) Ancak Maliye Bakanlığının 20/01/2012 tarih ve ... sayılı yazısında, memur unvanlı kadrolarda görev yapmakta iken 6107 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi ile 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi hükmü uyarınca diğer kurum ve kuruluşlara nakledilmiş olan personele temettü ödenemeyeceği belirtildiğinden, ilgililere yapılmış olan ödemelerin geri alınmasına karar verilmiştir.

13) Buna göre Banka Yönetim Kurulunca, 02/05/2013 tarih ve 14/374 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile 4046 sayılı Kanunun 22 nci maddesi uyarınca diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilmiş olan banka personeli ile hizmet sözleşmesi imzalamadan bankadan ayrılan personele yapılan ödemelerin, geri alınmasına karar verilmiş olup, ilgili personel içerisinde yer alan şikayetçiden 18/09/2013 tarih ve 946 sayılı yazı ile şahsına yapılan 3.561,76 TL ana para tutarı ile hesaplanacak olan faiz tutarının, yazıda belirtilen hesap numarasına 15 gün içerisinde yatırılması istenilmiştir.

14) Şikayetçiye yapılan tebligat sonucu, şikayete konu temettü borç tutarının belirtilen sürede ödenmemesi sonucu bu defa da, söz konusu tahsilatın yapılması amacıyla, şikayetçinin görev yapmakta olduğu ... Valiliğine, Banka tarafından 12/02/2014 tarih ve ... sayılı yazı gönderilerek, şikayetçinin maaşından en fazla 12 eşit taksitte kesilerek 3.561,76 TL anapara ile 949,21 TL faizin yazıda belirtilen hesaba yatırılması ilgili kurumdan istenilmiştir.

D. Kamu Denetçisinin İnceleme ve Araştırma Bulguları

15) Şikayete ilişkin inceleme kapsamında 25/08/2014 tarih ve ... sayılı yazı ile İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünden bilgi ve belgeler istenilmiştir. Gönderilen bilgi ve belgeler dışında İdarece yapılan hukuki açıklamalara yukarıda "İdarenin şikayete ilişkin açıklamaları" başlığı altında yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

16) **Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10 uncu maddesinin birinci fıkrasında**, "*herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu*" hüküm altına alınmıştır.

17) 08/02/2011 tarihli ve 27840 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren **6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun "Banka Personeli" başlıklı 11 inci maddesinin birinci fıkrasında**, "*Banka hizmetlerinin gerektirdiği görevlerin, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütüleceği, 13 üncü maddesinin dördüncü fıkrasında; Bankanın; tahvil ihracı, hesapları, gelirleri, kâr, kontrollük ve sigorta hizmet gelirlerinin dağıtımı ile bu Kanunda hüküm bulunmayan diğer hususların Ana Sözleşme ile düzenleneceği*", **Geçici 4 üncü maddesinde de**; "*Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasıyla kadroları iptal edilen personelden Bankada sözleşmeli olarak çalışmak isteyenlerin Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yönetmeliğin yayımlanmasından itibaren en geç üç ay içerisinde Bankadaki durumlarına uygun pozisyonlara atanacağı ve söz konusu pozisyonlara atama işlemi yapılıncaya kadar Bankaca ihtiyaç duyulan ve statülerine uygun işlerde görevlendirileceği, bunların, Bankada yeni bir pozisyona atanıncaya kadar, eski kadrolarının aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatlar ile diğer mali haklarını almaya devam edeceği, sözleşmeli olarak çalışmayı kabul etmeyen personelin, Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yönetmeliğin yayımlanmasından itibaren en geç üç ay içerisinde Banka tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirileceği, bu personelin, Devlet Personel Başkanlığınca 24/11/1994 tarihli ve 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanunun değişik 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledileceği, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Bankada görev yapmakta olanlardan emekli aylığı bağlanmasına hak kazanmış olanlara, bu Kanunun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yönetmeliğin yayımlanmasından itibaren iki ay içinde emeklilik başvurusunda bulunmaları halinde, emeklilik ikramiyelerinin yüzde otuz fazlasıyla ödeneceği*", hüküm altına alınmıştır.

18) **İller Bankası Anonim Şirketi Ana Sözleşmesinin "Safi Karın Tespiti, Tahsisi, ve Dağıtımı" başlıklı 30 uncu maddesinde**, "*Banka Genel Kurulu tarafından onanan bilançoya göre ortaya çıkan safi karın; yüzde dokuzunun (%9) brüt aylıklarının üç katını aşmamak kaydı*

ile Yönetim Kurulu üyeleri ile banka personeline **temettü olarak dağıtılmak üzere ayrılacağı**, yıllık kar (temettü) paylarının hangi tarihte ve ne miktarda ödeneceğinin Yönetim Kurulunca kararlaştırılacağı ve bu Ana Sözleşme hükümlerine uygun olarak dağıtılan karların (temettüler) geriye alınmayacağı" düzenlemesi yer almaktadır.

Aynı sözleşmenin **Geçici 1 inci maddesinde de**, "6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesi çerçevesinde Bankanın 2010 yılı safi karının, %5 inin **Yönetim Kurulunun belirleyeceği esaslarda, Yönetim Kurulu üyeleri ve personele temettü olarak dağıtılmak üzere ayrılacağı**" ifade edilmektedir.

B. Şikâyet Konusuna İlişkin Uygulamalar

19) Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 gün ve E:1968/68, K:1973/14 sayılı Kararında; İdarenin yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde süre koşulu aranmaksızın kanunsuz terfi veya intibaka dayanarak idarenin ödediği meblağı her zaman geri alabileceği, belirtilen **istisnalar dışında kalan hatalı ödemelerin geri alınmasının ise hatalı ödemenin ilk yapıldığı tarihten başlamak üzere idari dava açma süresi içinde mümkün olduğu, bu süre geçtikten sonra ödemenin geri alınamayacağı**nın içtihadı bağlandığı, kararda ortaya konulan ilkelerin, idarece yapılan tüm hatalı ödemelerde uygulanabilecek temel ilkeler niteliğinde olduğu, sözü edilen kararda hatalı ödemenin ilk yapıldığı tarihten başlamak üzere 90 günlük dava açma süresi içinde geri alınabileceği belirtilmesine karşın, bu karardan sonra yürürlüğe giren 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 7 nci maddesinde dava açma süresinin 60 gün olduğu hükme bağlanmıştır.

Subjektif sonuç doğurmuş ve Yasaya uygun olarak tesis edilmiş idari işlemlerin geri alınması idare hukuku ilkelerine göre mümkün değildir. Anılan Kurul kararı ile de yasaya aykırı ve hatalı işlemlerin de her zaman değil makul bir sürede geri alınabileceğine işaret edilmiş, yokluk, açık hata ve bu işlemde yararlananın hilesinin söz konusu olması halinde ise idarenin işlemini her zaman geri alabileceği öngörülmüştür.

20) Kurumumuzca; İdareden istenen bilgi ve belgeler arasında yer alan ve şikayetçi ile aynı durumda olan kişilerce konunun mahkemeye intikali sonucu **İdare Mahkemelerince verilen kararlarda da şikayet konusu olayın, ilgili idare aleyhine sonuçlandığı görülmüştür.**

Konuya ilişkin; Ankara 8. İdare Mahkemesinin 11/03/2014 tarihli, E:2013/1655, K:2014/314 sayılı, Ankara 10. İdare Mahkemesinin 24/03/2014 tarihli, E:2013/1659, K:2014/256 sayılı, Elazığ 1. İdare Mahkemesinin 26/03/2014 tarihli, E:2013/1100, K:2014/305 sayılı Trabzon İdare Mahkemesinin 18/04/2014 tarihli, E:2013/1416, K:2014/592 ve E:2013/1407, K:2014/591 sayılı ve Ankara 18. İdare Mahkemesinin 19/06/2014 tarihli, E:2013/1532, K:2014/918 sayılı kararlarında; "Banka ana sözleşmesi hükümlerine uygun olarak dağıtılan karların (temettülerin) geriye alınmayacağı hususundaki düzenlemenin gereği olarak ve **Danıştay İçtihatları Birleştirme Kurulunun 22.12.1973 gün ve E:1968/68, K:1973/14 sayılı Kararı** uyarınca yalnız dava konusu işlemin tesis edildiği tarihten geriye doğru (60) günlük süre içinde yapılan ödemelerin tahsili mümkün olduğundan, temettü ödemelerinin davacıardan istenmesinin mümkün olmadığı bu nedenle dava konusu işlemlerde hukuka uyarlılık görülmediği" hükümlerine yer verilmiştir.

C. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

21) Şikayet dosyasının incelenmesinden; şikayetçinin, şikayet edilen idarede görev yapmakta iken 6107 sayılı Kanun gereğince sözleşmeli olarak çalışmayı kabul etmeyerek 4046 sayılı Yasanın 22 nci maddesi gereğince nakle tabi personel kapsamında atandığı, şahsına 31/03/2011

tarihinde ödenen 2010 yılı temettülerin (kar payının) geri istenilmesine ilişkin işlemin yeniden değerlendirilerek iptal edilmesi istemiyle Kurumumuza başvurduğu anlaşılmaktadır.

Öncelikle, şikayetçinin ilgili idare emrinde kadrolu memur olarak görev yapmakta iken sözleşmeli olarak çalışmayı kabul etmeyerek nakle tabi personel kapsamında atanmayı tercih ettiği, **bununla birlikte şikayetçinin naklen başka kuruma atandığı tarihe kadar kurum hizmetlerine katkısının bulunduğu, dolayısıyla şikayetçinin çalıştığı döneme ilişkin temettü ödemesi yapılmamasının şikayetçinin çalışmalarının dikkate alınmaması sonucunu doğuracağı, bu durumun ise sözleşmeli pozisyona geçen ancak aynı işi yaptığı personel ile aralarında eşitsizlik oluşturacağı,** kaldı ki 6107 sayılı Yasanın 08/02/2011 tarihinde yürürlüğe girdiği, sözleşmeli personel pozisyonuna geçme işlemlerinin de bu tarihten sonra belirli bir süre içerisinde yapıldığı, başka bir deyişle temettü ödemesinden yararlanan personelin de 2011 yılının belirli bir döneminde kadrolu olarak çalıştığı, nihayetinde şikayetçinin başka bir kuruma atandığı tarihe kadar kurumun bir personeli olduğu, diğer personelin yararlandığı haklardan kendisinin de yararlanmasının Anayasamızın eşitlik ilkesi gereği olduğu sonucuna varılmıştır.

22) İller Bankası Anonim Şirketi Ana Sözleşmesi'nin "Safi Karın Tespiti, Tahsisi ve Dağıtım" başlıklı 27. maddesinde, "Banka Genel Kurulu tarafından onanan bilançoya göre ortaya çıkan safi karın:.. c) Yüzde dokuzu brüt aylıklarının üç katını aşmamak kaydı ile Yönetim Kurulu Üyeleri ile Banka personeline temettü olarak dağıtılmak üzere,...ayrılır. Yıllık kar (temettü) paylarının dağıtılıp dağıtılmayacağı, dağıtılabaksa hangi tarihte ve ne miktarda ödeneceği Yönetim Kurulunca kararlaştırılır. Bu Ana Sözleşme hükümlerine uygun olarak dağıtılan karlar (temettüler) geriye alınmaz.." düzenlemesi yer almaktadır. Bu nedenle; 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun olan Banka Ana Sözleşmesine göre, sözleşme hükümlerine uygun olarak dağıtılan karların (temettüler) geriye alınamayacağı açıktır.

23) Öte yandan İller Bankası Anonim Şirketi Yönetim Kurulunun 24/03/2011 tarih ve 12/141 sayılı kararına dayanılarak Genel Müdürlük Makamından alınan 29/03/2011 tarih ve 13232 sayılı Olur'da; "... hazırlanan kar dağıtım tablosu yazımız ekinde sunulmakta olup, tabloda yer alan unvan gruplarına karşılık gelen miktarların, Yönetim Kurulu üyeleri ile personele çalıştıkları günlerle orantılı olarak ve tüm kesintiler yapıldıktan sonra dağıtımı yapılmak üzere ..." ifadesi yer almaktadır. Dolayısıyla 2010 yılında Bankada fiilen çalışan personelin 2010 yılı kar (temettü) ödemelerinden yararlandırılması gerektiği açıktır. Şikayetçinin de 2010 yılında Bankada fiilen çalıştığı göz önünde bulundurulursa, temettü tutarı olarak ödenen 3.561,76 TL anapara ile bu tutara bağlı olarak hesaplanan 949,21 TL faizin şikayetçiden istenilmesine ilişkin işlemde hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

24) Danıştay İçtihatları Birleştirme Genel Kurulunun 22/12/1973 gün ve E:1968/8, K:1973/14 sayılı kararında; idarenin yokluk, açık hata, memurun gerçek dışı beyanı veya hilesi hallerinde, süre aranmaksızın hatalı ödendiği meblağı her zaman geri alabileceği, bunun dışında kalan hallerde hatalı ödemelerin geri istenilmesinin hatalı ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere dava açma süresi içinde olanaklı olduğu, bu süre geçtikten sonra idari istikrar ilkesi uyarınca geri istenilemeyeceği belirtilmiştir. Bu bağlamda; idarelerce kendi ihmalinden kaynaklı olarak yersiz olarak yapılan maaş, ücret, tazminat, temettü gibi ödemelerin de ödeme yapıldığı tarihten itibaren dava açma süresi içinde geri alınması gerektiğinden, şikayetçi F.G.' ye yapılan ödemenin açık hata kapsamında değerlendirilmesine hukuken imkan bulunmadığı, ayrıca şikayetçinin gerçek dışı beyanı ya da hilesinin bulunduğundan da söz edilemeyeceği sonucuna varılmıştır. Şikayetçiye yapılan ödemenin dava açma süresi içinde geri istenip istenmediği hususu irdelendiğinde ise şikayetçiye 31/03/2011 tarihinde ödenen 2010 yılı temettülerin (kar

payının) geri istenilmesine ilişkin işlemin, 18/09/2013 tarih ve 946 sayılı yazı ile gerçekleştiği anlaşılmıştır.

25) Bu durumda, Banka Ana Sözleşmesi hükümlerine uygun olarak dağıtılan karların (temettüler) geriye alınamayacağı hususundaki düzenlemenin gereği olarak ve Danıştay İçtihadı Birleştirme Kurulu kararı uyarınca yalnız dava konusu işlemin tesis edildiği tarihten geriye doğru (60) günlük süre içinde yapılan ödemelerin tahsili mümkün olduğundan, temettü ödemelerinin şikayetçiden istenmesinin mümkün bulunmadığı değerlendirilmekte olup, şikayetçiye ödenen 2010 yılı kar payının faizi ile birlikte iadesine ilişkin 18/09/2013 tarih ve 946 sayılı işlemde ve bu işlemin dayanağı olan 02/05/2013 tarih ve 14/374 sayılı Banka Yönetim Kurulu Kararında hukuka ve hakkaniyete uyarlık bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

D. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme

26) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 1 No'lu Ek Protokolünün 1 inci maddesi; "Her gerçek ve tüzel kişinin mal ve mülk dokunulmazlığına saygı gösterilmesini isteme hakkı vardır. Bir kimse, ancak kamu yararı sebebiyle ve yasada öngörülen koşullara ve uluslararası hukukun genel ilkelerine uygun olarak mal ve mülkünden yoksun bırakılabilir" düzenlemesine yer vermiştir.

27) Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 1 No'lu Protokolünün 1 inci maddesinde mülkiyet hakkının kapsamına bilumum ekonomik hakların girdiği, bir faaliyetin yürütülmesine ilişkin şikâyet konusu temettü ödemesinin de bu kapsamda değerlendirilebileceği düşünüldüğünde; Şikâyetçinin de 2010 yılında Bankada fiilen çalıştığı göz önünde bulundurulursa, temettü tutarı olarak ödenen miktarın şikâyetçiden istenilmesinin mülkiyet hakkının ihlaline sebep olduğu sonuç ve kanaatine varılmıştır.

E. İyi Yönetişim İlkeleri Yönünden Değerlendirme

28) Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesine göre, Kurumumuz inceleme ve araştırmasını yaparken, İdarenin insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, ayrımcılığın önlenmesi, eşitlik, haklı beklentiye uygunluk gibi iyi yönetim ilkelerine uygun olarak işlem, eylem, tutum veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir.

Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı'nın 41. maddesinde geçen "iyi bir yönetim hakkı"nın uygulamada ne anlama ne anlama geldiğini açıklayan ve ülkemizin de Aday Üye olduğu Avrupa Birliği'nin müktesabatının bir parçası olan Avrupa Doğru İdare Davranış Yasası'nda iyi yönetim ilkeleri ortaya konulmuş olup; bu belgenin

28.1) 10. Maddesinin birinci fıkrası " Yetkili, hem kendi idari davranışında hem de Kurum'un idari işlemlerinde tutarlı olacaktır.", ikinci fıkrasında "Yetkili, Kurum'un geçmişteki uygulamaları ışığında, kamu üyelerinin meşru ve makul beklentilerine saygılı davranacaktır."

28.2) 5. Maddesi " Yetkili, kamudan gelen taleplerin değerlendirilmesi ve gerekli kararların alınması sürecinde herkese eşit muamele yapma ilkesine saygı gösterilmesini sağlayacaktır. Aynı durumda olan kamu mensupları aynı şekilde muamele edileceklerdir."

28.3) 8. Maddesi " Yetkili, kamu üyelerini olumsuz yönde etkileyecek keyfi işlemde ve aynı zamanda gerekçesi ne olursa olsun ayrıcalıklı uygulamadan kaçınacaktır."

28.4) 11. Maddesi " Yetkili tarafsız, adil ve makul davranacaktır."

28.5) 18. Maddesinin ikinci fıkrası " Yetkili yetersiz ya da belirsiz ya da bireysel gerekçe içermeyen kararlar almaktan kaçınacaktır." hükümlerini içermektedir.

29) Şikayetçinin naklen başka kuruma atandığı tarihe kadar kurum hizmetlerine katkısının bulunduğu göz önüne alındığında; 6107 sayılı Yasanın 08/02/2011 tarihinde yürürlüğe girdiği, sözleşmeli personel pozisyonuna geçme işlemlerinin de bu tarihten sonra belirli bir süre içerisinde yapıldığı, başka bir deyişle temettü ödemesinden yararlanan personelin de 2011 yılının belirli bir döneminde kadrolu olarak çalıştığı, nihayetinde şikayetçinin başka bir kuruma atandığı tarihe kadar kurumun bir personeli olduğu, diğer personelin yararlandığı haklardan kendisinin de yararlanması talebi haklı bir beklentidir.

30) Bu kapsamda, şikayetçinin talebine ilişkin olarak İdarenin verdiği cevaplara bakıldığında, şikayetçiye verilen cevapta hangi kanun yolları ve mercilere başvuru yapılabileceği hususunda bilgi verilmediği görülmüştür. Bundan dolayı İdarenin yaklaşımı iyi yönetim ilkelerine aykırı bir davranış olarak değerlendirilmiştir.

31) Şikâyet dosyası kapsamında İdare ile yapılan yazışmaların süratle cevaplandırıldığı, gerek yazılı gerekse telefon ile yapılan görüşmelerde nezaketle hareket edildiği memnuniyetle karşılanmıştır.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

32) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 21 inci maddesi uyarınca, Kamu Denetçiliği Kurumunca inceleme ve araştırmanın, başvuru tarihinden itibaren altı ay içinde sonuçlandırılmaması nedeniyle 02/09/2014 tarihinde süre uzatımına ilişkin bilgi yazısı şikayetçiye yazılmıştır.

B. Yargı Yolu

33) 2709 Sayılı 1982 Anayasası'nın "Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması" başlıklı 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında, "*Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır.*" hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 60 günlük dava açma süresinden arta kalan süre içinde yetkili İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.

V. KARAR

Yukarıda açıklanan gerekçe ve dosya kapsamına göre, **ŞİKAYETİN KABULÜNE;**

1) Şikayetçiye 2010 yılı temettü tutarı olarak ödenen 3.561,76 TL anapara ile bu tutara bağlı olarak hesaplanan 949,21 TL faizin istenilmesine ilişkin idari işlemin iptali ve baŐvuranın mağduriyetini giderilmesi hususunda **Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğüne TAVSİYEDE BULUNULMASINA,**

2) Yukarıda anılan kanunun 20 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNCE bu karar üzerine tesis edilecek işlem ya da tavsiye edilen çözümlün uygulanabilir nitelikte görülmediği takdirde gerekçesinin otuz gün içinde Kurumumuza bildirilmesinin zorunlu olduğuna,

3)Bu kararın Şikayetçiye, **BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMUNA (BDDK) ve İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE TEBLİĞİNE**

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

M. Nihat ÖMEROĐLU
Kamu Başdenetçisi